

det betyde, at det bliver Landbruget, der kommer til at betale, hvad hele Reformen kommer til at koste; det vil endnu i meget betydelig Grad forstærke den Uret, der her i det hele taget vil blive øvet.

Det forekommer mig, at den højtærede Landbrugsminister ikke forsøgte at gaa ret meget ind paa de forskellige Argumenter, jeg fremførte i mit første Foredrag. Jeg kan saa udmærket godt forstaa, at det kan have sin Vanskelighed netop for Landbrugsministeren, for vi ved, at han har netop med Hensyn til de Teorier, jeg her har omtalt, i en ganske uhyre Grad været oppe i Teoriernes Taage. Men det vil blive noget andet, naar man skal til at gennemføre disse Teorier i Praksis. Men jeg kunde fristes til — og lad det være det sidste, jeg siger her — at spørge den højtærede Minister — jeg synes, der kunde være Grund til at faa det klareret, inden Diskussionen slutter —: Er Ministeren en Tilhænger af, at vi saa hurtigt som muligt faar en Værdistigningsafgift paa al Jord her i Danmark, saaledes at ogsaa Jordens forøgede Værdi efterhaanden konfiskeres af Staten? Jeg giver Ministeren Lejlighed til at give mig et Svar herpaa.

N. Frederiksen: Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) sagde, at der indenfor Husmandsforeningerne gennem en Aarrække var drevet en ensidig Agitation for renlivet Georgeisme. Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Foreningernes Møder har staaet aabne for det ærede Medlem og alle andre, og de har kunnet faa Lejlighed til at gøre deres Anskuelser gældende, og jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at de Vedtagelser, der har fundet Sted i Husmandsforeningerne angaaende den Sag, vi her forhandler, er gentagne Gang paa Gang, og jeg tør garantere for, at den samme Opfattelse næres endnu. Det ærede Medlem sagde endvidere, at naar praktiske Landmænd vil tænke sig rigtigt om, vil alle disse Vanskeligheder, der for ham syntes uovervindelige, møde dem. Jeg kan gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Husmandsforeningerne bestaar saa godt som udelukkende af praktiske Landmænd, der har langt bedre Forstaaelse af, hvorledes Brugsforholdene er i de Hjem, denne Lov angaar, end det ærede Medlem fra Ribe.

Jeg vil dernæst spørge det ærede Medlem fra Ribe, som udtalte, at vi gik udenom hans Eksempler, hvorledes det ærede Medlem kommer til den Anskuelse,

at det eneste, der kan animere til at gøre Fremskridt i Landbruget, er, at man faar Lov at tage Spekulationsgevinsten, Jordværdistigningen. Nej, det, der animerer til Fremskridt i Landbruget, er, at der fremskaffes et Forhold, som sikrer, at man faar Lønnen for det, man udretter, det er den bedste Animering til at gøre Fremskridt, der kan gives en Mand. En helt anden Sag er det, naar man vil gaa saa vidt, som jeg nævnedes før, at der er Mulighed for, at man vil tage den Chance, som en Stigning giver Landbrugeren og Jordindehaveren:

Fraenkel: Man maa vide den højtærede Landbrugsminister Tak, fordi han med saa stor Aabenhed udtalte sig om, hvad det egentlig var, han vilde med dette Lovforslag, og hvad der for ham havde Interesse i Lovforslaget, nemlig — jeg husker ikke netop den højtærede Ministers Ord, men man kan sammenfatte dem i et enkelt Udtryk: Forsøget med den georgeistiske Tankegang. Den højtærede Minister saavel som det ærede Medlem for Københavns Amts 7de Valgkreds (N. Frederiksen) udtalte, at Kravet om at se denne Tankegang gennemført blev stærkere og stærkere i de Klasser, det her drejede sig om, og som havde bedst Forstand paa disse Ting. Jeg mener nu, at dette Krav er ført frem for Husmændene saa ganske teoretisk, at man ikke tør hævde, at de har bedre Forstand end andre paa at dømme om Rigtigheden deraf, og naar det ærede Medlem for Københavns Amts 7de Valgkreds siger, at Adgangen til at belære Husmændene fra en anden Side stod aaben for enhver, maa jeg dertil bemærke, at man kommer jo ikke ukaldet til saadanne Forsamlinger. Jeg kender ikke nogen blandt dem, som vilde kunne udtale sig fra et andet Synspunkt angaaende den georgeistiske Tankegang, der har været opfordret til at optræde i Foreningerne. Man hørte ogsaa klart ud af den højtærede Ministers Udtalelser, hvor stærkt hans Mening om det georgeistiske System var præget af Teori. For det første ligger der bag ved det georgeistiske System Tanken om, at Jordværdien stadig er stigende, men Praksis viser, at det ikke er Tilfældet og under alle Omstændigheder langt fra Tilfældet paa den mekaniske Maade, som Georgeismen forudsætter. Ser man f. Eks. paa Forholdene her i Landet, tager jeg neppe fejl, naar jeg siger, at den sidste Højkonjunktur, vi havde i Jordværdien, var i Midten af Firserne, og at den Gang en